

EEN SINGLE KOPEN VOOR DUMMIES

Je zou denken dat het kopen van een single één van de meer alledaagse aankopen is. Je stapt de winkel binnen, je neemt je plaat en je rekent af aan de toonbank.

Boven: In Oostende kun je een single kopen bij Radio Marlein of Maison Blue.

Rechts: Wie kan weerstaan aan de lonkende ogen en wilde krullen van Kylie Minogue?
(eigen verzameling)

Maar, als je tiener bent, verloopt het enigszins anders. Wat de eenvoud zelve moet zijn, wordt een langgerekte lijdensweg vol twijfel en onzekerheid. Aan de hand van onderstaand stappenplan wordt alles duidelijk.

01 • WAAROM WIL JE EEN SINGLE KOPEN?

- ✓ In je hoofd spookt een nummer dat je op de radio hebt gehoord of waarvan je de clip hebt gezien. Natuurlijk is er de optie om het van de radio op te nemen. Maar dit laatste neemt zoveel tijd en energie, zonder dat een goed resultaat gegarandeerd is. Ofwel praat de presentator erover heen, of gooit de studio er een reclameboodschap tussen. De simpelste manier is de single kopen.
- ✓ Je bent een completist en je schaft alles van een bepaalde artiest of groep aan.
- ✓ Iedereen weet dat een nummer beter klinkt als je de hoes in je handen houdt.
- ✓ Je hebt het spreekwoordelijke gat in je hand en een onderliggend verlangen om je zakgeld er door te blazen. Waarom niet. Het is maar geld. De volgende week volgt een nieuwe lading. Sparen? Dat is iets voor oude mensen.
- ✓ Een single kopen geeft je even dat euforisch gevoel dat de wereld aan je voeten ligt. Ik kan dit kopen. Ik heb geld.

02 • WAAR KOOP JE DE SINGLE?

- ✓ De verkoopprijs van een single verschilt van winkel tot winkel. Meestal varieert het tussen 90 en 120 frank. Bedraagt je zakgeld 100 frank, of een veelvoud ervan, dan is deze vraag snel beantwoord. Je stapt naar de goedkoopste winkel.
- ✓ Wat ga je doen als je de single die je wil kopen niet in je winkel vindt? Stap je dan toch naar die duurder concurrent?

03 • WELKE SINGLE KOOP JE?

Eenmaal je de juiste winkel hebt gekozen kun je ongestoord je single kiezen. Of niet? Dat je de winkel bent binnengestapt met een duidelijk plan om een vooraf gekozen single te kopen, betekent niet dat je met die single naar buiten gaat. Er zijn nu eenmaal enkele valkuilen.

- ✓ Onderschat de magische kracht van de platenwand in de platenwinkel niet. In de rekken staan veel singles geëtaleerd waar je misschien even goed van kunt genieten. Het wordt duidelijk dat de keuze niet zo rechtlijnig en eenduidig is.
- ✓ De aantrekkingskracht van de cover van de single speelt een rol. Vergeet niet dat het platenbedrijf heel goed heeft nagedacht over het uiterlijk van de cover. Wat als er een weinig aan de verbeelding overlatende foto van een schaars geklede dame op de voorkant prijkt? Het hoeft zo ver zelfs niet te gaan. Niemand is immuun voor die smachtende blauwe ogen van Kylie Minogue.
- ✓ De twijfel neemt het van je staalharde karakter over. Misschien wordt de keuze gemakkelijker als je de B-kant van de single controleert. Tenslotte koop je 2 nummers. Met wat geluk klinkt het ander nummer even goed. Een instrumentale versie of een remix van het nummer heeft weinig meerwaarde.
- ✓ Het wordt pas echt gevaarlijk als er andere klanten, meer bepaald leeftijdsgenoten en leerlingen van je school, in de winkel komen en interesse tonen in je aankoop. Het blijft belangrijk om hier niet door de mand te vallen. De nieuwe Kylie kopen leidt nu eenmaal niet tot respect. Er resteren je twee mogelijkheden: ofwel blijf je in de winkel snuisteren tot je terug alleen bent en je de single - daar is het woord - ongestoord kunt kopen, of je koopt iets anders. Vrijheid van keuze? Niet als je 16 jaar bent.

04 • BETALEN AAN DE TOONBANK

Zelfverzekerd stap je naar de kassa om af te rekenen. De keuze is gemaakt, je klasgenoten zijn weg. Eenmaal de single in het plastic zakje van de winkel glijdt kun je tevreden naar huis. Helaas blijkt er nog wat rek op de lijdensweg.

De verkoper aan de toonbank kijkt je minachtend aan. Het spreekt voor zich dat hij een veel betere smaak in muziek heeft dan jij. Anders zou hij niet in een platenwinkel werken. Teleurgesteld neemt hij je geld alvorens je aankoop terug te schuiven. Je hoort het hem denken. *De jeugd is naar de kloten.*

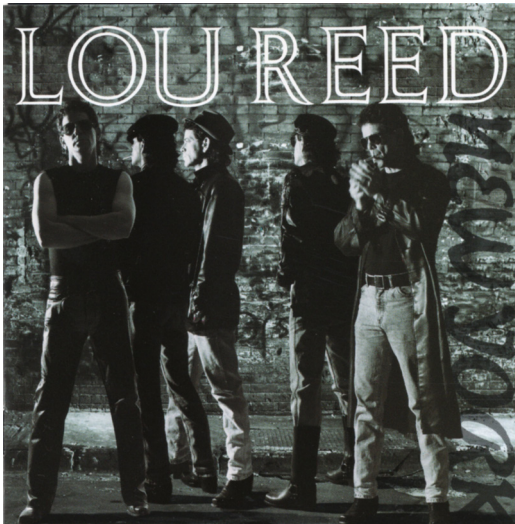
EPILOOG: DE BALLADE VAN DE VERKOPER

Je kunt je perfect inbeelden hoe het er bij de platenkenner thuis aan toe gaat. Thuis in zijn gemakkelijke zetel zittend, koptelefoon op het hoofd.

Achter hem staat de platenkast van de vloer tot het plafond gevuld met de betere platen. Zorgvuldig gesorteerd. Alfabetisch, chronologisch of geografisch volgens waar de gitarist zijn eerste plectrum kocht.

Luisterend naar Leonard Cohen, whisky in een tumblerglas, zijn Bastos sigaret half uitgeduwd in de asbak. Hij probeert zich te ontspannen na een teleurgestelde dag vol teleurstellende klanten zonder enige muzikale smaak.

NEW YORK
LOU REED
SIRE RECORDS
1989

Kort: Is het proza waar een minimum aan muziek onder geplaatst wordt, of is het muziek voorzien van uitgebreide en maatschappijkritische tekst? Misschien ligt het ertussen.

Het is New York. Het is Lou Reed, en Lou Reed doet stevast waar hij zin in heeft. Soms wil je hem volgen, en heel soms wil je hem de boxen naar het hoofd gooien. Hier nodigt hij je uit om zijn visie op zijn stad in één trek – bij voorkeur met de koptelefoon op - te beluisteren.

New York voelt bevreemdend aan, maar het is essentieel in elke verzameling.

Hoogtepunt: De tekst van *Dirty Blvd* is bikkellhard, maar muzikaal krijgt het wat ademruimte om een geheel te vormen.

Luister ook naar: *Transformer* (1972) en *Berlin* (1973) zijn toegankelijk.

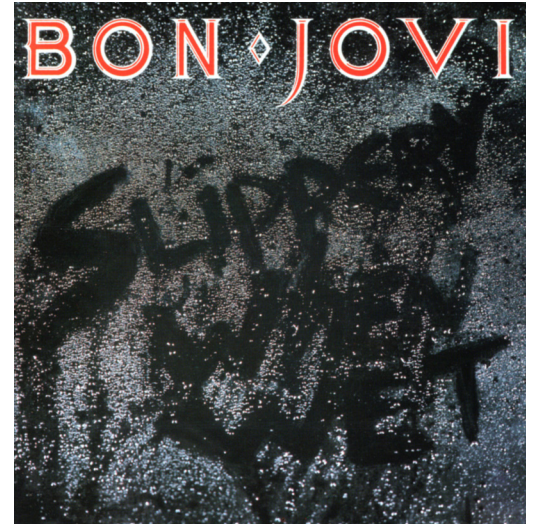

HUNTING HIGH AND LOW
A-HA
WARNER BROS
1985

Kort: Uit het subtropische Noorwegen komen niet enkel de Vikingen de wereld veroveren. a-ha weet dankzij een innovatieve videoclip voor de single *Take On Me* de top van de internationale hitlijsten te bereiken. Hoewel ze bij eerste indruk op een typische boysband lijken, overstijgt de groep dit stigma door op *Hunting High and Low* uit te pakken met sterke elektronische muziek gedragen door de unieke stem van Morten Harket.

Hoogtepunt: *The Sun Always Shines On TV* start traag voor het explodeert in een overdonderend geluid waar gitaren, violen en synthesizers harmonieus samenkomen.

Luister ook naar: De opvolgers *Scoundrel Days* (1986) en *Stay On These Roads* (1988) geven meer van hetzelfde.

SLIPPERY WHEN WET
BON JOVI
MERCURY
1986

Kort: Bon Jovi zijn Black Sabbath of Motörhead niet. Hard Rock mag vrolijk, afgelijnd en poppy klinken.

Zanger Jon Bon Jovi heeft niet enkel de looks om de vrouwelijke fans aan te trekken. Zijn stem wordt perfect ondersteund door de groep waar gitarist Richie Sambora de serieus onderschrijft.

Op *Slippery When Wet* zingen ze over liefde (*You Give Love a Bad Name*), opgroeien (*Livin' On A Prayer*) en plezier (*Raise Your Hands*). Diepgaand is het allemaal niet, maar het klinkt fantastisch. Meer hoeft het soms niet te zijn.

Hoogtepunt: *Livin' On Prayer* met zijn begeleidende wowwow van de talkbox, synthesizers en gitaarsolo's. De begeleidende clip toont een band waar live altijd plezier wordt gemaakt .

Luister ook naar: *New Jersey* (1992) en *Keep the Faith* (1992).

EEN PAKJE VOOR MIJ?

Geschenken komen niet zomaar uit de lucht gevallen. Voor een kind zijn er gelukkig enkele absolute zekerheden om je speelgoed te krijgen.

IN DE ZAK VAN SINTERKLAAS

Een eerste optie om speelgoed en strips te krijgen komt uit Spanje. Geduld is wel een noodzaak, want de man komt maar één keer per jaar langs.

Vergezeld door zijn team van Zwarte Pieten is hij vanaf begin november alom in het straatbeeld aanwezig. Als bij mirakel slaagt hij er in in enkele winkel fysiek present te zijn.

We stellen er ons geen vragen bij. Deze oude man, met zijn lange witte baard, heeft het goed met ons voor. Hij is niet moeilijk. Hij houdt altruïsme hoog in het vaandel. Daarom staan zoveel kinderen bij zijn troon in het warenhuis aan te schuiven.

Het gesprek is weinig diepgaand.

“Ben je braaf geweest?”

“Ja”

“Wat zou je graag hebben van Sinterklaas?”

“Een Millennium Falcon van Star Wars, een vijftal figuren en marsepein.”

“Ik zal zien wat ik kan doen.” En hij gooit wat *piknikken* (letterkoekjes) in de hand.

Geniaal. Als een doorwinterde politicus vertelt hij je wat je wil horen. Het enige wat je hoeft te doen is een mooie brief met geschenktips te schrijven en de avond van zijn komst wat versnaperingen klaar te leggen. Een wortel voor zijn paard, een pintje voor de Sint en wat zilverpapier voor de Pieten. Piknikken hoeft hij niet. Die brengt hij zelf mee.

Je hoeft niet wakker te blijven om hem persoonlijk te bedanken, of hem te helpen ontladen. In de ochtend van 6 december kun je met een gerust hart opstaan, want alles wat je vraagt zal klaar liggen.

Tenzij de Sint zich vergist, en je de verkeerde geschenken bezorgt.

OH DENNEBOOM

Gelukkig is er kort nabij een ander moment om je gedroomde geschenk te ontvangen. Onder de kerstboom valt zeker wat te rapen. Meer zelfs, Kerstmis is het moment dat alle familieleden op bezoek komen. Joepie, meer cadeaus.

Helaas verloopt de avond anders, en krijg je geschenken van familieleden die geen flauw idee hebben wat jou interesseert. Die voortgaan op wat in hun jeugd voor speelgoed moest doorgaan.

Een strip waar je nog nooit van hebt gehoord. Een goedkoop autootje met opwindmotor. Speelgoed dat men op de kermis niet als prijs durft geven. Speelgoed waarvan ze in de lagelonenlanden naar de vakbond stappen omdat het hun metier een slechte naam geeft.

“Allee, zeg merci aan maraine.” Je veinst wat enthousiasme in ruil voor een sappige en naar alcohol smakende zoen.

Links: *Op bezoek bij de echte Sint (eigen verzameling)*

LEGO

Wat scheelt er met onze Scandinavische bovenburen? Waar komt hun voorliefde voor het bouw pakket vandaan? Niet alleen de Zweden verwachten dat volwassenen hun eigen meubelen in elkaar stoppen aan de hand van een onduidelijk plan. Ook de Denen gunnen kinderen hun spelplezier niet tenzij ze het zelf in elkaar flansen. Opnieuw met een plannetje en losse stukken. Je bent niet verkeerd om LEGO als Ikea voor kinderen te omschrijven.

Natuurlijk vertelt de reclame het anders. LEGO stimuleert de creativiteit en het ruimtelijk inzicht van de kinderen. Het speelgoed biedt enkel voordelen. Neen, dat geloof je zelf ook niet.

LEGO is tof speelgoed voor de enkelingen die over dat vermaarde inzicht beschikken. Elk ander kind wordt met zijn beperkingen geconfronteerd. Door het volgen van het bijhorend plan maak je misschien de mooiste auto, eenmaal je zelf aan de zet bent blijft het bij een rechthoekig plankje met 4 wielen. *Vroem vroem.*

Voor ouders volgt een dure (de blokken zijn niet goedkoop) ontzuivering als blijkt dat hun kleine geen architect of ingenieur in wording is. Sommige kinderen willen gewoon spelen.

WAT BETEKENT LEGO?

LEGO is geen Deens voor Ikea. De naam "LEGO" is afgeleid van de Deense woorden "LEg GOdt", wat *speel goed* betekent.

THEMATISCH BOUWEN

LEGO verdeelt zich, net als Playmobil, in 2 grote blokken.

Geschiedenis

- ✓ Middeleeuwen
- ✓ De piraten

Huidige tijd

- ✓ Het leven in de stad
- ✓ De spoorwegen
- ✓ De openbare diensten: politie, brandweer en ziekenhuis

NIET ALLEEN LEGO

DUPLO is een onderdeel van LEGO met grotere blokken en figuren, en eenvoudigere decors. Het is bedoeld voor kinderen van 1 tot 6 jaar.

Technic neemt op zijn beurt alle fantasie uit het speelgoed en is bedoeld om ingewikkelde bewegende modellen te bouwen.

In de prachtige wereld van Fabuland (1979 - 1989) leven dieren als mensen. Het legt de link tussen DUPLO en LEGO door gebruik van blokken uit beide.

GAAT LEGO DE RUIMTE IN?

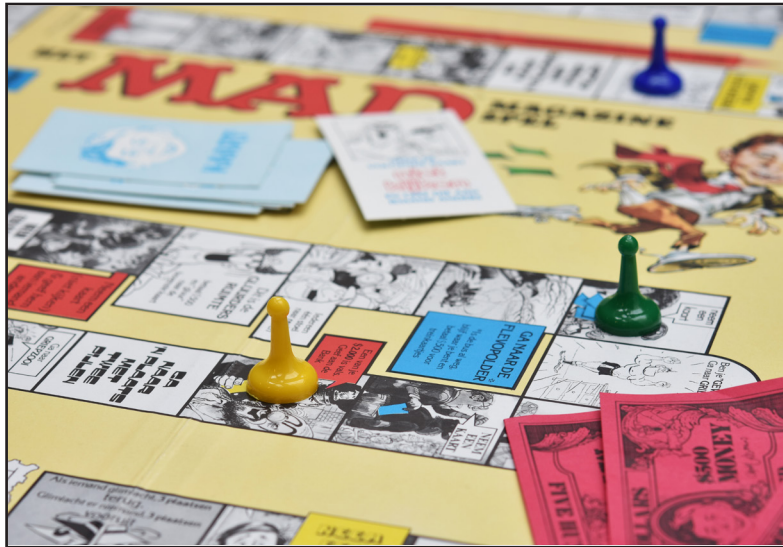
In het begin van de jaren tachtig brengt LEGO voor het eerst sets uit die door de ruimtevaart zijn geïnspireerd. De ruimteschepen, raketten en maanvoertuigen en speciale bouwplaten met

Boven: Om kinderen te bereiken tonen de reclamemakers zich van hun meest creatieve kant.

Verlies zo snel mogelijk je geld

HET MAD SPEL

Uitgever: Parker
eerste uitgave: 1979
2-4 spelers

Feesthoedjes aan: De basisregels zijn evident. Verlies je startbedrag zo snel mogelijk. Je tegenstanders/medespelers proberen je dat te verhinderen. Om het zo moeilijk mogelijk te maken, hebben de makers er genoeg dwaze spelregels aan toegevoegd.

In de kamer met de fluwelen wanden: Het Mad spel biedt weinig diepgang. Er is geen nood aan tactisch inzicht. Hierdoor verliest MAD na een tijdje zijn herspeel - charme.

Als je geen fan bent van het gelijknamige tijdschrift waar het spel zijn inspiratie haalt, heb je er weinig aan.

Ontsnap het Spookslot als eerste

SPOOKSLOT

Uitgever: MB
1970
2-4 spelers

I ain't afraid of no ghost: Met zijn driedimensionale speelbord oogt het mooi. Het is stiekem genieten met de problemen van je tegenstanders als de wijzer of het doodshoofd verkeerd valt of draait.

Als je lang genoeg tussen speelbeurten wacht, wordt het een vaste waarde in huis.

Paniek: Het vraagt tijd om het spelbord te assembleren. Als het traag verloopt kan het na een half uur behoorlijk tegensteken.

Speel je Spookslot überhaupt buiten de Halloween-periode?

Ontsnap van het eiland met de diamant

VUURBAL EILAND

Uitgever: MB
Eerste uitgave: 1986

Leve Paradijseiland: Wat op papier een eenvoudig en rechtlijnig spel lijkt, kan zeer tactisch worden benaderd. Gebruik je sluipwegen of ga je recht vooruit? Neem je diamant uit de vulkaan of steel je het van je tegenstander? Speel je je kaarten slim uit of bluff je je een weg naar de ontsnapping? Het duurt enkele speelbeurten voor je het spelbord, alle spelregels en het nut van de kaarten leert.

De vulkaan op Pompeï: Hoe tactisch je het ook wil spelen, eenmaal dobbelstenen het spelverloop bepalen ben je aan geluk overgeleverd. En met geluk komt ongeluk en frustratie.

Waar Juniorpress op een andere manier dan Hip en Oberon te werk gaat, is door zoveel mogelijk de originele Amerikaanse namen van de personages te gebruiken. Enkele superhelden ontsnappen echter aan die regel. Nightcrawler, wordt door Ger Apeldoorn in de Nederlandse versie Harlekijn gedoopt, en Iron Man die vreemd genoeg als Staalman door het leven gaat.

In het begin van de jaren 80 wijzigt Juniorpress hun publicatieschema. Hulk, Vergelders en Fantastic Four veranderen van maandelijks naar driemaandelijks Specials van 64 pagina's. Daarnaast komen nieuwe titels als X-Mannen, De Verdedigers, Peter Parker, Star Wars, Spider-Woman, het Marvel Superhelden (64 pagina's), Marvel Special (48 pagina's) en Spider-Man Extra bij.

Door de reeks Superhelden en Special maken lezers kennis met Moon Knight, Dazzler, Black Panther en andere mindere goden. Deze reeksen herbergen enkele sterke verhalen met Daredevil, geschreven en getekend door Frank Miller. Superhelden Parade brengt op zijn beurt de vertaling van de eerste verhalen uit Marvel Fanfare. Het gehypte Secret Wars wordt Geheime Oorlogen.

MEER DAN COMICS OP GOEDKOOP PAPIER

De gebonden strips van Spider-Man en Hulk verschijnen op glanzend papier voorzien van een mooie kaft. Enig nadeel is dat deze boeken vreemd worden ingekleurd en dat dit onnatuurlijk aanvoelt.

Als een verhaal echt goed is, beslissen ze speciale strips uit te brengen. Silver Surfer: Parable, door Stan Lee & Moebius, wordt op glanzend papier uitgebracht.

Populair zijn hun Filmspecials, met - hoe raad je het - een stripversie van een film. Omdat er op dat moment geen videoreleases zijn nadat een film uit circulatie is, verkopen ze best goed. Een strip, boek, speelgoed en bij uitzondering een game, is in de jaren 80 je enige link met de film.

Om in te pikken op het succes van de gelijknamige tekenfilms brengen ze G.I. Joe, Transformers, Dungeons & Dragons, Masters of the Universe, De Strijd Der Planeten en M.A.S.K. uit. Televisieseries als The A-Team en V krijgen eveneens een comicversie.

Baldakijn, een imprint van Juniorpress, is de plaats om Superman, Batman, Sgt. Rock, New Teen Titans, Judge Dredd en het totaal ondergewaardeerde Atari Force te lezen.